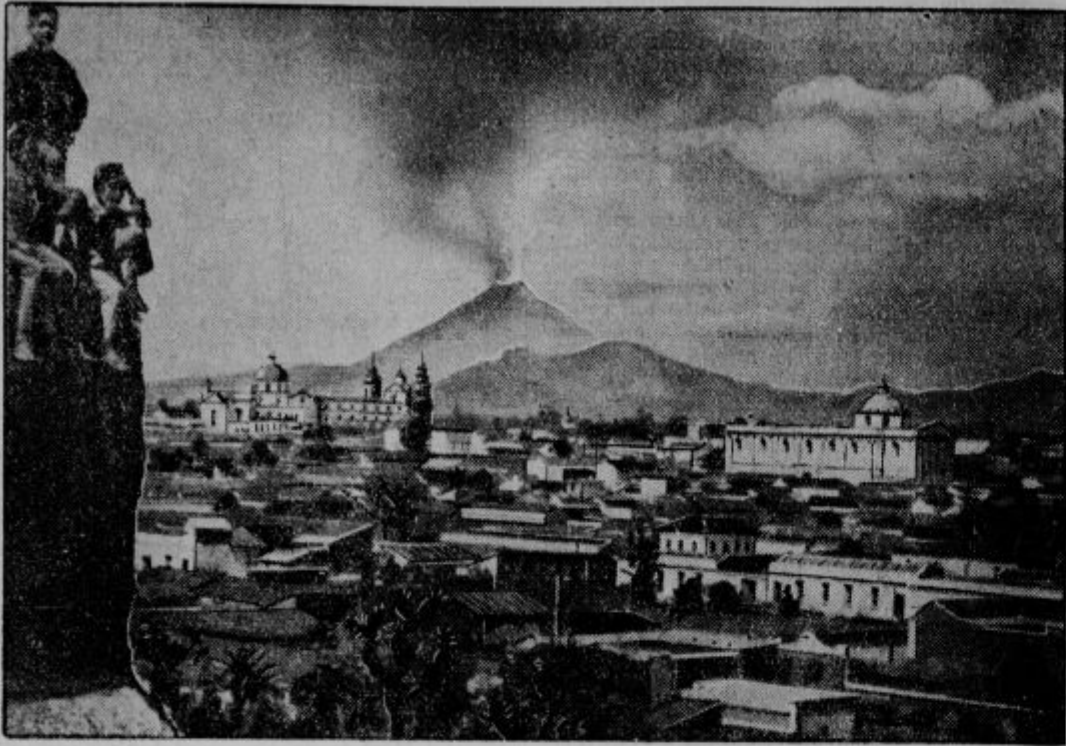


Vulkanska katastrofa na Guatemali



Pogled na mesto Guatemala, ki je po vulkanskem izbruhu težko prizadeto.



Izbruh ognjenika Fuego na Guatemali.

Včeraj smo že poročali na tem mestu o strašni katastrofi, ki je zadela cvetočo Guatemalo. Danes prinašamo prve originalne slike, ki smo jih prejeli s pomočjo prenosa po radiu. Oba ognjenika na Guatemali Fuego in Acatenango sta nepričakovano pričela bruhati ogromne množine lave. Prizadeta so predvsem krasna mesta Santa Lucia, Antigua in Guatemala. Podrobnosti o tej katastrofi še ni.

Kako rešiti gospodarsko krizo

Začaran krog: delavec brez dela, kmet brez denarja — Zanimiv predlog

»Berliner Tagblatt« prinaša zanimivo pismo nekega čitatelja, ki na radikalen način svetuje končati sedanje neznosno gospodarsko stanje. Uredništvo piše, da imajo besedo v tem vprašanju strokovnjaki, a smatra, da je ta »glas iz občinstva« značilen za razpoloženje, ki vlada v nemški javnosti. Avtor izvaja: Neznosna zagata, v katero je zašla nemško gospodarstvo, je mednarodnega značaja in ima dve strani. Na eni vlada brezposelnost med industrijskimi delavci, na drugi nimajo denarja poljedelci, ki dobivajo smešno nizke cene za deželne pridelke in torej niso v stanju kupovati industrijskega

blaga. To je začaran krog. Edina rešitev bi bila v tem, da bi vpeljala država monopol na pečen kruh in ga pričela zastopati deliti vsem konsumentom. Na ta način bi takoj izginili stradalci, ki zdaj pomenijo javno sramoto za bogata mesta in širijo nepotrebno, globoko nevarno razredno sovraštvo. Istočasno bi pomenila ta odredba naravnost rešitev za poljedelce, ki zdaj ne morejo dobiti potrebnega števila odjemalcev za svoje blago. Finančna ureditev pomeni seveda težišče tega načrta, a nedvomno ne bi naletela na nepremagljive težkoče. Država bi seveda potrebovala denar za nakup in razdelitev kruha. Istočasno bi veliko prištedila na sedanjih podporah vedno številnejšim brezposelnim, in bi postale nepotrebne različne, težke milijone vredne ugodnosti, ki jih nudi domačemu poljedelstvu sedanja zaščitna politika, da bi ga obvarovala pred propadjo. Če bodo poljedelci redno prodajali žito, bodo prišli do denarja. Njih kupna moč bo kmalu narastla, in vsled tega ne bo treba tovarnam zmanjševati obrata in večati števila brezposelnih. Seveda je krušni monopol izjemna odredba, ki pozneje ne bo potrebna pod normalnimi razmerami. A trenutno bi bila najboljšje sredstvo za omiljenje težke gospodarske krize.

915 kg težka spomenica za mir

Liga za mir med narodi je ob priliki bližajoče se mednarodne konference za razorožitev zbrala po Angliji nad dva milijona podpisov za razorožitev in mir. Spomenica, oziroma podpisi so se shranili v 9 zabojih, ki jih je včeraj v Londonu na postaji Victoria blagoslovil angličanski kanonik westminstrskega kapitla dr. De Arner. Zaboji so namenjeni v Ženevo, kjer jih bodo odprli in izročili funkcionarjem Društva narodov. Na zabojih je napis PAX. V Ženevo pa je namenjeno še mnogo drugih zabojev, ki bodo vsebovali spomenice za razorožitev in mir, nabrane v najrazličnejših državah sveta.

»Zelo utrujen in neprespan izgledaš, dragi prijatelj.«

»Saj sem tudi, vse premalo spim. Vselej, kadar sliši moja žena ponoči kak ropot, me zbudi iz strahu, da so vlomilci.«

»Vlomilci vendar ne delajo ropota.«

»Sem ji tudi jaz to dopovedal in sedaj me zbudi vedno, kadar se ji zdi tišina preveč sumljiva.«

Nehvaležnost - plačilo sveta

Zalostna usoda Krištofa Kolumba - Zanimiv sprehod po seviljskem muzeju

Ko je l. 1506. umrl Krištof Kolumb, so dokazila o odkritju Amerike postala dedščina njegovih sorodnikov, ki so po imenu svojega posestva dobili naslov »vojvod veraquaskih«. Vsi Kolumbovi potomci so skrbno čuvali vse dokumente slavnega potnika in drznega raziskovalca neznanih pokrajin, neustrašivega mornarja, katerega uspehi so skozi stoletja navduševali in podžigali duha učeče se mladine. Vse do l. 1926. so veraquaski vojvode skrbno čuvali ta njegov arhiv kot veliko rodbinsko svetinjo.

Vojvode veraquaski, potomci Krištofa Kolumba, so od l. 1790 za španski narod postali veljavni, ker so pričeli gojiti posebno pasmo bikov za med španskim ljudstvom tako priljubljeno bikoborbo.

Španske vlade so v teh stoletjih ponovno poskušale priti v posest zasebnih dokumentov o odkritju Amerike. Šele l. 1926. je prišlo do sporazuma. Poslednji potomec Krištofa Kolumba don Emanuel je pristal na to, da vse te dokumente izroči španski vladi proti visoki odkupnini. Don Emanuel je bil strasten igralec in je napravil vse premoženje. Pogodil se je z vlado in ji podal za španski narod tako dragocene dokumente za vsoto 60 milijonov dinarjev.

Diktator Španije general Primo de Rivera je te dokumente odkupil za državo z dohodki posebno v to prirejene svetovne razstave v Barceloni in Sevilji, ker državna blagajna s toliko vsoto ni mogla razpolagati. Tako so prišli ti dokumenti v državno posest in nedavno so bili razstavljeni v posebnem muzeju »Obeh Indij« v Sevilji. V tem zanimivem muzeju so vsi spisi o potovanjih Krištofa Kolumba razvrščeni po časovnem redu.

Prvi dokument je pismo portugalskega kralja od 20. marca l. 1488., v katerem priporoča Kolumba španskemu kralju, naj mu finansira njegovo potovanje v neznane kraje. Šele po štirih letih (1492) se je Kolumbu posrečilo za svoje načrte pridobiti špansko kraljevo dvojico kralja Ferdinanda in Izabelo, da sta mu dala potreben denar za prvo potovanje, za zgraditev potrebnih ladij in da sta izdala nalog, da so vsi za ekspedicijo potrebni predmeti prosti davka.

Amerika je bila odkrita, Kolumb je pripravil svojo drugo ekspedicijo. V pismih mu kralj

zaupanje kralja in da so mu pustili vse privilegije neokrnjene. Intrige pa so že pričele dejstvovati in s pregledom nadaljnjih dokumentov lahko korak za korakom zasledujemo, kako seme denuncijantov klije in se razvija v — zlo. Leta 1500. je dobil Francisco de Bodavilla nalog, naj aretira Kolumba. Po kraljevem nalogu je bil slavní mož, ki je odkril Ameriko, pripeljan v Španijo, v težkih okovih, spremljan od številne straže, obtožen strašnih dejanj.

V ječi piše Kolumb svoj zagovor. Lastno-ročno napisan je najboljši dokaz o nehvaležnosti



Glavni tajnik Društva narodov odstopil. Sir Eric Drummond je na prvi seji zasedanja Sveta Društva narodov sporočil, da daje ostavko. Sir Drummond je bil glavni tajnik mirovne konference in je bil postavljen za glavnega tajnika Društva narodov s posebno določbo mirovne pogodbe doživljenjsko. Zato je njegova ostavka povzročila svetovno senzacijo, saj je glavni tajnik neke vrste suveren nad suvereni v Društvu narodov včlanjenih držav. Sir Eric Drummond je praktičen katolik in je tudi že ponovno obiskal našo državo. Če bo vztrajal na svoji ostavki, se za naslednika imenujeta Titulescu in dr. Beneš.

napram velikemu možu. Krištof Kolumb našteva vse usluge, ki jih je storil kroni in se nato bridko pritožuje nad nehvaležnostjo, ki jo je moral sedaj doživeti. Zdi se, da je ta pritožba in pismena spoved imela uspeha, kajti že leta 1501. je bila storjena krivica popravljena. Papež Aleksander VI. se je zavzel za Krištofa Kolumba in španski kralj se v posebnem pismu Sv. Očetu opravičuje in poroča o njegovih velikih delih in zaslugah. Iz iste dobe je ohranjena tudi od Kolumba lastnorčno napisana prošnja na papeža, v katerem prosi za šest redovnikov, ki naj bi ga spremljali na potovanju v novo odkrite pokrajine. Sledi pismo kralja Ferdinanda in kraljice Izabele, v katerem izražata svoje obžalovanje, da sta verjela obrekovalcem. To je poslednje priznanje za nesebično delovanje Krištofa Kolumba, ki je 21. maja 1516. umrl v največji bedi, zaničevan in preganjan, kakor to opisuje v svoji oporoki pisani šest dni pred smrtjo. Oporoka, v kateri toži o nehvaležnosti sveta, je poslednji dokument v tem zanimivem muzeju.

Smešnice

Briand je znan po svojih duhovitih in strupenih medklicah. Ko je nedavno neki poslanec kritiziral nov predlog zakona, je začel svoj govor:

»Ko sem prvič prečital tekst zakona, sem mislil, da sem nor...«

»Kaj vam je vendar treba pripovedovati splošno znane stvari!« ga je s krepkim glasom prekinil Briand in govora je bilo konec.

*

Nova kuharica se predstavlja.

»Ali znate dobro kuhati?« vpraša gospodinja.

»Seveda, milostiva gospa, na oba načina.«

»Kaj naj to pomeni?«

»No, da — za slučaj, če želite, da gosti še kdaj pridejo, ali če želite, da ne bi nikdar več prišli.«

*

Znanca se po dolgem času srečata.

»Tebe pa že celo večnost nisem videl.« ogovori prvi.

»Da, devet mesecev me ni bilo na spregled.« odgovori drugi.

»Si bil bolan, kaj ti je bilo?«

»Meni nič, samo v blagajni je zmanjkalo par tisočakov.«



Smuški mojstri vežbajo. V mestu Laee Placid se v kratkem vrši tekma za svetovno prvenstvo v tem lepem zimskem sportu. Zastopniki skoraj vseh narodnosti že pridno vežbajo na terenu tekme. Jugoslavija ne bo zastopana. — Na sliki od leve na desno: Šved Olle Zetterström, ki bo nastopil za Ameriko; Šved Swen Utterström in ameriški prvak Rolf Monsen.



»Corpus delicti« — fotografiranje pijanca. V borbi proti alkoholizmu je ameriška policija uvedla novost. Vse ljudi, ki jih dobi pri uživanju prepovedane pijače, in vse, ki se ji zde sumljivi, da so se ga neznano kje nalezli, peljejo v stražnico. Tam je začrtana bela linija, po kateri morajo ti sumljivi možaki lepo in pravilno hoditi, kakor to delajo trezni ljudje. To nevarno hojo filmajo. Film je pri poznejši sodni razpravi najboljši dokaz za to, ali je obtoženi bil pijan ali trezen. All right!

